

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره بالینی

مشخصات درس:

گروه آموزشی	بیماریهای عفونی	تعداد دانشجوی	
عنوان درس	کاروزی عفونی	تعداد واحد	
مقطع و رشته تحصیلی	دکترای عمومی پزشکی	تاریخ شروع دوره	
نیمسال تحصیلی		تاریخ پایان دوره	
مدرس/مدرسین درس		روز و ساعت جلسات	
مسئول درس (دروس اشتراکی)		دروس پیش نیاز	
روش برگزاری (حضور/مجازی/ترکیبی)		محل برگزاری	

شرح کلی درس:

این درس با هدف آشنایی دانشجویان پزشکی در دوره‌های کارورزی با اصول ارزیابی، تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماری‌های عفونی ارائه می‌شود. دانشجویان ضمن حضور در بخش عفونی، درمانگاه و سایر عرصه‌های بالینی، مهارت‌های لازم در اخذ شرح حال، انجام معاینه فیزیکی، شناسایی علائم و نشانه‌های بیماری‌های عفونی، تشخیص و تشخیص افتراقی و تفسیر یافته‌های آزمایشگاهی و روش‌های تشخیصی را کسب می‌کنند. همچنین دانشجویان با اصول درمان بیماری‌های عفونی، مصرف منطقی آنتی‌بیوتیک‌ها، کنترل و پیشگیری از عفونت‌ها و نحوه برخورد اولیه با بیماران مبتلا به عفونت‌های شدید و اورژانسی آشنا شده و در روند مراقبت و پیگیری بیماران تحت نظارت استاد و تیم درمان مشارکت می‌نمایند.

هدف/اهداف کلی درس:

آشنایی با اصول اخذ شرح حال و انجام معاینه فیزیکی بیماران مبتلا به بیماری‌های عفونی.
 توانایی شناسایی علائم و نشانه‌های بیماری‌های عفونی شایع و افتراق الگوهای مختلف عفونت.
 آشنایی با تشخیص و تشخیص افتراقی بیماری‌های عفونی شایع و مهم بالینی.
 آشنایی با روش‌های تشخیصی آزمایشگاهی، میکروبیولوژیک و تصویربرداری در بیماری‌های عفونی و تفسیر یافته‌های آن‌ها.
 آشنایی با اصول درمان بیماری‌های عفونی و مصرف منطقی و صحیح داروهای ضد میکروبی.
 توانایی برخورد اولیه با عفونت‌های شدید و اورژانس‌های عفونی و آشنایی با اصول کنترل عفونت و پیشگیری از انتقال بیماری‌ها.
 آشنایی با اصول پیشگیری، واکسیناسیون، مراقبت و پیگیری بیماران مبتلا به بیماری‌های عفونی.
 تقویت مهارت‌های بالینی، ارتباط با بیمار، کار تیمی و رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای در مراقبت از بیماران عفونی.

روش تدریس:

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☒	روش تدریس بحث گروهی
☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
☒	روش تدریس در کنار تخت بیمار	☐	روش تدریس مبتنی بر مورد

روش تدریس در گروه‌های کوچک
سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

☐	ماکت	☐	پاورپوینت
☐	کتاب	☐	جزوه
■	مانکن	■	بیمار شبیه سازی شده
■	وایت برد	☐	نرم افزار
☐	تصویر	☐	پوستر
■	بیمار واقعی	☐	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	■	فیلم آموزشی
سایر موارد: ...			

تکالیف و مسئولیت های فراگیران در عرصه ها و فرصت های آموزشی:

حضور منظم، به موقع و فعال در بخش عفونی، درمانگاه و سایر عرصه های آموزشی.

اخذ شرح حال کامل و هدفمند و انجام معاینه فیزیکی بیماران مبتلا به بیماری های عفونی تحت نظارت استاد و پزشک مسئول.

حضور فعال در راندهای بالینی و مشارکت در بررسی، تشخیص و تشخیص افتراقی بیماران.

بررسی و تفسیر آزمایش های تشخیصی، کشت ها، تست های میکروبیولوژیک و روش های تصویربرداری مرتبط با بیماری های عفونی تحت نظارت استاد.

مشارکت در تدوین برنامه تشخیصی، درمانی و پیگیری بیماران در حدود صلاحیت و تحت نظارت تیم درمان.

آشنایی و مشارکت در برخورد اولیه با بیماران مبتلا به عفونت های شدید، سپسیس و سایر اورژانس های عفونی.

رعایت اصول مصرف منطقی آنتی بیوتیک ها و آشنایی با اصول پیشگیری و کنترل عفونت در محیط بیمارستان.

ارائه موارد بالینی، شرکت در کنفرانس ها، گزارش صبحگاهی و جلسات آموزشی و مشارکت فعال در بحث های علمی.

مطالعه و مرور منابع علمی مرتبط با موارد بالینی مشاهده شده و پاسخ گویی به سؤالات آموزشی استاد.

رعایت اخلاق حرفه ای، محرمانگی اطلاعات و حقوق بیماران و همکاری مؤثر با اعضای تیم درمان.

نحوه ارزیابی فراگیران:

☐	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☐	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☒	کار عملی	☒	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
☐	پور تفولویو	☐	لاگ بوک
☐	مشاهده مستقیم فعالیت های عملی/پروسیجرها (DOPS)	☐	آزمون بالینی ساختاریافته عینی (OSCE)
		☒	آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)

ردیف	عناوین	نمره/درصد
1	عملکرد و مهارت های بالینی در بخش عفونی، شامل اخذ شرح حال، معاینه، ارزیابی بیمار و رعایت اصول کنترل عفونت	8 نمره (40%)
2	حضور، نظم، مسئولیت پذیری و مشارکت فعال در فعالیت های بالینی و آموزشی	3 نمره (15%)
3	گزارش صبحگاهی، ارائه مورد بالینی، کنفرانس و مشارکت در بحث های آموزشی	3 نمره (15%)
4	ارزشیابی عملی و توانایی به کارگیری آموخته های نظری در محیط بالینی، از جمله تفسیر آزمایش ها و بررسی های میکروبیولوژیک	4 نمره (20%)
5	ارزشیابی پایانی شامل آزمون کتبی شفاهی و جمع بندی عملکرد دانشجو	2 نمره (10%)

سیاست ها و قوانین:

حضور منظم و به موقع دانشجویان در بخش عفونی، درمانگاه و سایر عرصه های آموزشی الزامی است.

رعایت اخلاق حرفه ای، احترام به بیماران، همراهان و اعضای تیم درمان الزامی است.

حفظ محرمانگی اطلاعات بیمار و رعایت حریم خصوصی در تمام مراحل ارائه خدمات و آموزش ضروری است.

اخذ شرح حال، معاینه، اقدامات تشخیصی و انجام مهارت های بالینی باید در حدود صلاحیت دانشجو و تحت نظارت استاد یا پزشک مسئول انجام شود.

هرگونه اقدام تشخیصی یا درمانی باید با اطلاع و تأیید پزشک مسئول و مطابق مقررات مرکز درمانی انجام گیرد.

رعایت دقیق اصول کنترل عفونت، بهداشت دست، استفاده صحیح از وسایل حفاظت فردی و اصول ایمنی بیمار الزامی است.

دانشجویان موظف به مشارکت فعال در راندهای بالینی، گزارش صبحگاهی، کنفرانس ها و سایر فعالیت های آموزشی هستند.

رعایت اصول مصرف منطقی آنتی بیوتیک ها و عدم تجویز یا تغییر خودسرانه داروها الزامی است.

رعایت نظم، پوشش حرفه ای، مسئولیت پذیری و همکاری مؤثر با اعضای تیم درمان ضروری است.

ارزشیابی دانشجویان بر اساس عملکرد بالینی، مهارت های عملی، فعالیت های آموزشی، حضور و مشارکت و آزمون پایانی انجام خواهد شد.

جدول زیر را بر اساس موضوع درس و یا مهارت و پروسیجری که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی	اهداف رفتاری	مدرس/مدرسین
1	سپسیس	آشنایی با پاتوفیزیولوژی، عوامل، تشخیص و درمان سپسیس و شوک عفونی	دانشجو در پایان بتواند علل و پاتوژنز سپسیس را توضیح دهد، عفونت‌های اکتسابی از جامعه و بیمارستان را افتراق دهد، اقدامات تشخیصی مناسب را درخواست و تفسیر کند و اصول درمان تجربی آنتی‌بیوتیکی و کشت خون را بیان کند.	
2	پنومونی	آشنایی با تشخیص و درمان پنومونی‌های اکتسابی از جامعه و بیمارستان	دانشجو در پایان بتواند عوامل خطر و میکروارگانیسم‌های شایع را شناسایی کند، CAP و VAP را افتراق دهد، عوارض را تشخیص دهد، درمان مناسب را انتخاب و پیگیری بیمار سرپایی و بستری را انجام دهد.	
3	سینوزیت و فارنژیت	آشنایی با علل، تشخیص و درمان عفونت‌های دستگاه تنفسی فوقانی	دانشجو در پایان بتواند علل شایع سینوزیت و فارنژیت را شناسایی کند، تشخیص افتراقی مناسب مطرح نماید، اندیکاسیون بررسی‌های تشخیصی را بداند و اصول درمان و نسخه‌نویسی را بیان کند.	
4	مننژیت	آشنایی با تشخیص و درمان مننژیت و اقدامات اولیه در بیمار مشکوک	دانشجو در پایان بتواند تظاهرات بالینی و عوامل شایع مننژیت را شناسایی کند، اندیکاسیون LP را تشخیص دهد، یافته‌های مایع مغزی نخاعی را تفسیر کند، نمونه کشت خون بگیرد و اصول	

			درمان و پیگیری بیمار را بیان کند.	
5	عفونت ادراری	آشنایی با انواع عفونت ادراری، تشخیص، درمان و پیگیری	دانشجو در پایان بتواند عفونت ادراری ساده و پیچیده را افتراق دهد، سیستمیت و پیلونفریت و پروستاتیت باکتریال را تشخیص دهد، اقدامات تشخیصی را انتخاب کند، طول درمان را تعیین و نسخه مناسب را تنظیم کند.	
6	گال و پدیکولوزیس	آشنایی با تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماری‌های انگلی پوستی	دانشجو در پایان بتواند تظاهرات بالینی گال و پدیکولوزیس را شناسایی کند، معاینه پوست و مو را به درستی انجام دهد، رشک و شپش را تشخیص دهد، یافته‌های اختصاصی گال را شناسایی و اصول درمان و پیشگیری را بیان کند.	
7	موکورمایکوزیس	آشنایی با عوامل خطر، تظاهرات بالینی، تشخیص و درمان موکورمایکوزیس	دانشجو در پایان بتواند افراد پرخطر را شناسایی کند، انواع درگیری و تظاهرات بالینی را تشخیص دهد، روش‌های تشخیصی مناسب را بشناسد و اصول درمان و پیگیری بیمار را بیان کند.	
8	بیماری‌های انگلی روده	آشنایی با انگل‌های شایع روده‌ای و نحوه تشخیص و درمان آن‌ها	دانشجو در پایان بتواند چرخه زندگی آسکاریس و کرمک و نحوه انتقال ژiardiaزیس را توضیح دهد، تظاهرات بالینی و عوارض را شناسایی کند، روش تشخیص را انتخاب و درمان و نسخه مناسب را ارائه کند.	
9	هرپس	آشنایی با انواع عفونت‌های هرپسی، تظاهرات بالینی، تشخیص و درمان	دانشجو در پایان بتواند انواع عفونت‌های هرپسی را شناسایی کند، تظاهرات بالینی را تشخیص دهد، موارد خاص در بارداری و کودکان را بشناسد، روش تشخیص و درمان را بیان و اصول پیشگیری در موارد راجعه را توضیح دهد.	
10	آنفلوآنزا و کرونا	آشنایی با تظاهرات بالینی، تشخیص و درمان آنفلوآنزا و کووید-۱۹	دانشجو در پایان بتواند تظاهرات بالینی را شناسایی کند، روش‌های تشخیصی مناسب را درخواست و تفسیر نماید، موارد نیازمند درمان را تشخیص دهد و اصول درمان و نسخه‌نویسی را	

		بیان کند.		
11	—	—	—	
12	زونا و آبله‌مرغان	آشنایی با تظاهرات بالینی، تشخیص افتراقی و درمان عفونت‌های VZV	دانشجو در پایان بتواند تظاهرات زونا و آبله‌مرغان را شناسایی کند، آن‌ها را از سایر عفونت‌های ویروسی افتراق دهد، روش‌های تشخیصی را بشناسد و اصول درمان و نسخه‌نویسی را بیان کند.	
13	CCHF	آشنایی با تب خونریزی‌دهنده کریمه کنگو، تشخیص، درمان و تشخیص افتراقی	دانشجو در پایان بتواند اپیدمیولوژی و عوامل خطر را توضیح دهد، تظاهرات بالینی و سیر بیماری را شناسایی کند، روش تشخیص را بشناسد و تشخیص‌های افتراقی و اصول درمان را بیان کند.	
14	HIV	آشنایی با عفونت HIV، عوارض، تشخیص، درمان و پیشگیری	دانشجو در پایان بتواند تظاهرات بالینی HIV و عوارض آن را شناسایی کند، همراهی با سل و هیپاتیت را توضیح دهد، آزمایش‌های تشخیصی را تفسیر کند و اصول درمان ضد‌رتروویروسی، مقاومت دارویی و پروفیلاکسی را بیان کند.	
15	هیپاتیت A، B، E و C	آشنایی با انواع هیپاتیت ویروسی، تشخیص، درمان و پیگیری	دانشجو در پایان بتواند انواع هیپاتیت A، B، E و C را از نظر انتقال و تظاهرات بالینی مقایسه کند، آزمایش‌های لازم در بیماری حاد و مزمن را درخواست و تفسیر کند و اصول درمان و نسخه‌نویسی را بیان کند.	
16	مالاریا	آشنایی با انواع مالاریا، تشخیص، درمان و پیشگیری	دانشجو در پایان بتواند انواع مالاریا و چرخه انگل را توضیح دهد، مالاریای شدید را شناسایی کند، تشخیص افتراقی مناسب مطرح کند، عوارض را بشناسد و اصول تشخیص، درمان، مقاومت دارویی و پروفیلاکسی را بیان کند.	
17	کیست هیداتیک	آشنایی با تظاهرات، درگیری ارگان‌ها، تشخیص و درمان کیست هیداتیک	دانشجو در پایان بتواند عوامل و پاتوژن بیماری را توضیح دهد، درگیری ارگان‌های مختلف را شناسایی کند، روش‌های تشخیصی	

			را انتخاب و اصول درمان، پیشگیری و پیگیری بیمار را بیان کند.
18	اندوکاردیت	آشنایی با تشخیص، درمان و پیگیری اندوکاردیت عفونی	دانشجو در پایان بتواند علائم و نشانه‌های اندوکاردیت را شناسایی کند، عوامل شایع را بشناسد، کشت خون و سایر بررسی‌های تشخیصی مناسب را درخواست کند و اصول درمان و پیگیری را بیان کند.
19	سل	آشنایی با تظاهرات، تشخیص، درمان و پیگیری از سل	دانشجو در پایان بتواند علائم و نشانه‌های سل را شناسایی کند، روش‌های تشخیصی مناسب را انتخاب و تفسیر کند، سل ریوی و خارج ریوی را بشناسد و اصول درمان، پیگیری و کنترل انتقال بیماری را بیان کند.
20	بروسلوز	آشنایی با تظاهرات بالینی، تشخیص و درمان بروسلوز	دانشجو در پایان بتواند عوامل خطر و راه‌های انتقال بروسلوز را شناسایی کند، تظاهرات بالینی و عوارض بیماری را تشخیص دهد، روش‌های تشخیصی مناسب را انتخاب و اصول درمان و پیگیری را بیان کند.
21	عفونت‌های پوست و بافت نرم	آشنایی با تشخیص و درمان عفونت‌های شایع پوست و بافت نرم	دانشجو در پایان بتواند تظاهرات بالینی عفونت‌های پوست و بافت نرم را شناسایی کند، تشخیص افتراقی مناسب مطرح نماید، موارد شدید و نیازمند مداخله را تشخیص دهد و اصول درمان و پیگیری از عوارض را بیان کند.

منابع درس:

- (۱) ترجمه کامل مبانی طب داخلی سسیل ۲۰۲۲ – ویراست دهم
- (۲) ترجمه کتاب اصول طب داخلی هاریسون ۲۰۲۶ ویرایش بیست و دوم